

การใช้ภาษาร้อยแก้วของคมทวน คันทวย

นางสาว พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-744-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016063

i17461741

THE USE OF PROSE BY KHOMTUAN KANTHANU

Miss Patcharin Anunsiriwat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-744-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้ภาษาร้อยแก้วของคันทวน คันทนุ

โดย

นางสาวพัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์

ภาควิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา

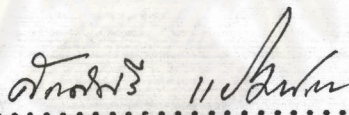
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

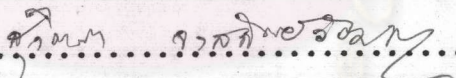
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

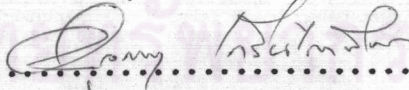
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา)

.....

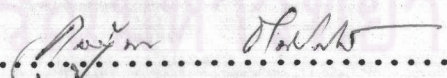
อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา เกียรติกรเพ็ชร)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณฐิทร ชานีโรคนาค)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์ : การใช้ภาษาร้อยแก้วของคมทวน คันธนู (THE USE OF PROSE BY KHOMTUAN KANTHANU) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา, 288 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาร้อยแก้วของคมทวน คันธนู ในวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น บทละคร และนวนิยาย ผลจากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า คมทวน คันธนู มีลีลาการใช้ภาษาที่ไพเราะ และแสดงความรู้ลึกซึ้งแรง โดยธรรมชาติประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็คือ ต้องการให้สอดคล้องกับแนวคิดของ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เน้นเรื่องการกดขี่ข่มเหง เอาไรด์ เอาเปรียบ และการต่อต้านอย่างรุนแรงเพื่อ เรียกร้องความเป็นธรรม

ศูนย์วิทยพัชวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต นางสาวพัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PATCHARIN ANUNSIRIWAT : THE USE OF PROSE BY KHOMTUAN KANTHANU.

THESIS ADVISOR : SUCHITRA CHONGSTITVATANA, Ph.D. 228 PP.

The thesis is an analysis of the language use in the prose of Khomtuan Kanthanu in the forms of short stories, plays and novels.

The result of the study indicates that Khomtuan Kanthanu expresses himself through the language of violence. The researcher concludes that the violence of his language is a natural style of Khomtuan Kanthanu. On the other hand, this literary style serves as a suitable means by which he can create a unity in his works, most of which depicting oppression, exploitation and opposition to injustice.

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 25 31

ลายมือชื่อนิสิต นางสาว ศศิธร อนุตม์ศิริวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุจิตรา ชงstitvatana

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ก็เพราะการช่วยเหลือของ อาจารย์ ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจทานด้วยความห่วงใยและเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งใจขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับคำแนะนำและความรู้เพิ่มเติมในด้านไวยากรณ์และภาษาศาสตร์ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา รองศาสตราจารย์ ดร.ปรางค์ กุลละวณิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุษฎีพร ชำนิโรคนาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณคมทวน คันธนู ที่สละเวลาให้คำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลงาน เขียนที่ผู้วิจัยส่งสัยจนกระจ่างชัด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยมีโอกาสมาศึกษาต่อ

ขอขอบคุณ คุณวันเพ็ญ ชาวสอาด ที่เป็นผู้พิมพ์วิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จ
สมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา ผู้เป็นบุคคลที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนกระทั่งผู้วิจัยสามารถ เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

พัชรินทร์ อนันต์ศิริรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
2 การใช้คำ	12
2.1 คำกริยา	13
2.1.1 คำกริยาแสดงอาการ	13
2.1.1.1 คำกริยาแสดงอาการทำร้ายหรือทำลาย	13
2.1.1.2 คำกริยาแสดงอาการ เคลื่อนที่ที่ใช้ กำลังรุนแรงหรือความเร็ว	49
2.1.1.3 คำกริยาแสดงอาการสื่อสารที่ใช้เสียงดัง รุนแรงกว่าปกติ	62
2.1.2 คำกริยาแสดงความรู้สึกรุนแรง	67
2.1.3 คำกริยาแสดงภาพความเสียหายรุนแรง	73
2.2 คำขยาย	77
2.2.1 คำขยายขยายคำนาม	77
2.2.1.1 คำขยายขยายคำนาม เพื่อแสดงขนาด ใหญ่กว่าปกติ	77
2.2.1.2 คำขยายขยายคำนาม เพื่อแสดงจำนวน มากกว่าปกติ	79

บทที่

ช

หน้า

2.2.2 คำขยายขยายคำกริยา	81
2.2.2.1 คำขยายขยายคำกริยาแสดงอาการ	81
2.2.2.1.1 คำขยายขยายคำกริยา แสดงอาการที่แสดงถึง การใช้กำลังรุนแรง	81
2.2.2.1.2 คำขยายขยายคำกริยา แสดงอาการที่แสดงถึง ความเร็ว	87
2.2.2.1.3 คำขยายขยายคำกริยา แสดงอาการที่แสดง ความถี่	92
2.2.2.2 คำขยายขยายคำกริยาแสดงความรู้สึก	96
2.2.2.2.1 คำขยายขยายคำกริยา แสดงความรู้สึกที่แสดง ปริมาณ	96
2.2.2.2.2 คำขยายขยายคำกริยา แสดงความรู้สึกที่แสดง ขั้นสูงสุด	102
2.2.2.3 คำขยายขยายคำกริยาแสดงภาพ ...	103
2.2.2.3.1 คำขยายขยายคำกริยา แสดงสภาพที่แสดง ปริมาณมาก	103
2.2.2.3.2 คำขยายขยายคำกริยา แสดงสภาพที่แสดง ขั้นสูงสุด	105

บทที่	หน้า
2.3 คำเรียก-ร้อง	106
2.3.1 คำเรียก	106
2.3.2 คำอุทาน	114
3 การใช้ภาพพจน์	119
3.1 อุปมา	120
3.1.1 อุปมาที่แสดงสภาพความดูร้าย นำ เกลี้ยคน่ากลัว การทำร้ายหรือทำลาย การเคลื่อนไหวหรือ เคลื่อนที่ที่รวดเร็ว จำนวนหรือปริมาณที่มากกว่าปกติ	120
3.1.2 อุปมาที่แสดงสภาพและความรู้สึกที่เป็นทุกข์ของตัวละคร	
3.2 อุปลักษณ์	143
3.2.1 อุปลักษณ์ที่แสดงสภาพความดูร้าย นำ เกลี้ยคน่ากลัว การทำร้ายหรือทำลายหรือการประนาม	143
3.2.2 อุปลักษณ์ที่แสดงสภาพและความรู้สึกที่เป็นทุกข์ของตัวละคร	148
3.3 ปุคลาธิษฐาน	149
3.3.1 ปุคลาธิษฐานที่แสดงภาพการทำร้ายหรือทำลาย	149
3.3.2 ปุคลาธิษฐานที่แสดงภาพการเคลื่อนที่ที่รวดเร็ว หรือ ปริมาณที่มากกว่าปกติ	151
4 แนวคิด	153
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	207
บรรณานุกรม	213
ภาคผนวก	216
ประวัติผู้เขียน	228

207
 153

 254
 27